

NORGES HØYESTERETT

Den 26. januar 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Normann, Bull og Bergsjø i

HR-2024-189-U, (sak nr. 23-191858STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Marie Helene Earl Haugland)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over domfellelse for grovt underslag.
- (2) A ble 13. januar 2023 tiltalt for grovt underslag. Tiltalen ble rettet under hovedforhandlingen 25. mai 2023. Grunnlaget for tiltalen er at A skal ha solgt verdipapirer til en verdi av 5 884 209,27 kroner og satt pengene fra salget inn på sin sparekonto, til tross for at verdipapirene ikke var hans. Verdipapirene hadde ved en tastefeil fra bankens side blitt satt inn på tiltaltes aksjesparekonto. Tiltaltes handlinger skal ha medført et faktisk tap for banken og fare for tap tilsvarende verdipapirenes verdi.
- (3) Sør-Rogaland tingrett avsa 30. mai 2023 dom med slik domsslutning:

«A, født 00.00.1979, frifinnes.»
- (4) Dommen ble avsagt under dissens. Flertallet – de to meddommerne – mente at det var tvil om tiltaltes subjektive skyld, og at tvilen var av en slik karakter at han måtte frifinnes. Mindretallet – fagdommeren – fant bevist at tiltalte hadde opptrådt med den nødvendige subjektive skyld.
- (5) Påtalemyndigheten anket dommen til lagmannsretten. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Det ble på vegne av banken også krevd ny behandling av erstatningskravet.
- (6) Gulating lagmannsrett avsa 28. november 2023 dom med slik domsslutning:

«1. A, f. 00.00.1979, dømmes for overtredelse av straffeloven § 325, jf. § 324 til samfunnsstraff i 180 – etthundreogåtti – timer, jf. straffeloven § 49. Gjennomføringstiden skal være 9 – ni – måneder. Den subsidiære fengselsstraffen settes til 6 – seks – måneder.

2. A, f. 00.00.1979, dømmes til å betale 121 755 – etthundreogtjueentusensjuhundreogfemtifem – kroner i erstatning til DnB Bank ASA innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.

3. Saksomkostninger idømmes ikke.»

(7) Lagmannsrettens dom ble også avsagt under dissens. Flertallet – de to fagdommerne og tre av meddommerne – fant bevist at tiltalte hadde handlet forsettlig. Mindretallet var i tvil om den subjektive skylden og stemte for frifinnelse.

(8) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen under skyldspørsmålet. Det er i korte trekk anført at lagmannsrettens vurdering av tiltaltes subjektive skyld er i strid med straffeloven §§ 22 og 25, siden forsettsvurderingen ikke er basert på den kunnskapen og de tankene som tiltalte faktisk hadde på gjerningstidspunktet.

(9) *Påtalemyndigheten* har i korte trekk anført at anken klart ikke vil føre frem, og at den derfor bør nektes fremmet, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Det er blant annet vist til at anken i realiteten gjelder lagmannsrettens bevisbedømmelse under skyldspørsmålet, som Høyesterett ikke kan prøve, jf. straffeprosessloven § 306 andre ledd.

(10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at tiltalte ble frifunnet i tingretten, men domfelt i lagmannsretten. Han har derfor ankerett til Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Anken kan i slike tilfeller bare nektes fremmet dersom utvalget enstemmig finner det klart at anken ikke vil føre frem. En eventuell ankenektelse må begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.

(11) Lagmannsrettens flertall har lagt til grunn at tiltalte handlet med forsett. I flertallets begrunnelse heter det:

«*Flertallet ... finner bevist at tiltalte på handlingstidspunktet var klar over at han rettsstridig solgte verdipapirene [til] tross for at de ikke var hans, og at han dermed fikk en uberettiget vinning. Han forsto at underslaget var grovt fordi verdien av det underslåtte var betydelig.*

Flertallet har etter en samlet vurdering av omstendighetene i saken kommet til at det med sikkerhet må ses bort fra tiltaltes forklaring om at verdipapirene representerte hans opptjente pensjonsrettigheter. Ved bevisvurderingen er det særlig lagt vekt på dokumentasjonen som er fremlagt av aktor og forsvarer.»

(12) Begrunnelsen gir ingen holdepunkter for at forsettsvurderingen bygger på feil forståelse av straffeloven §§ 22 og 25, slik forsvarer har gjort gjeldende i støtteskrivet. Ankeutvalget kan ikke prøve flertallets konkrete bevisbedømmelse under skyldspørsmålet, jf. straffeprosessloven § 306 andre ledd.

(13) Høyesteretts ankeutvalg finner det på denne bakgrunn enstemmig klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Ettersom ankeutvalget enstemmig også finner at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, gis det ikke samtykke til ankebehandling, jf. § 323 første ledd andre punktum.

S L U T N I N G

Anken nektes fremmet.

Henrik Bull
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)